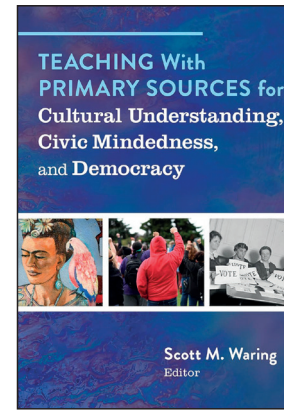
Teaching With Primary Sources for Cultural Understanding, Civic Mindedness, and Democracy

Jakub Červinka

WARING, Scott M., ed. *Teaching with Primary Sources for Cultural Understanding, Civic Mindedness, and Democracy*. New York: Teachers College Press, 2024. ISBN 978-0-8077-6970-6.

Publikace *Teaching With Primary Sources for Cultural Understanding, Civic Mindedness, and Democracy*, editovaná doktorem Scottem M. Waringem z University of Central Florida a vydaná v roce 2024 v elektronické i papírové formě, je aktuálním příspěvkem k diskusi o inovativních metodách výuky založených na práci s primárními zdroji. Kniha zkoumá, jak lze tyto zdroje využít nejen k obohacení historické a kulturní výuky, ale také k podpoře a rozvoji kritického myšlení, jazykových a vyjadřovacích schopností, sociálního povědomí a aktivního občanství. Dílo je cíleno na pedagogy všech úrovní, od základního až po vysokoškolské vzdělávání, a snaží se propojit teoretické rámce s praktickými metodami učení.

Kniha je rozdělena do čtrnácti kapitol, jejichž autory jsou odborníci na občanskou výuku a práci s primárními zdroji. Témata sahají od základního využívání historických dokumentů a artefaktů až po výuku komplexních společenských otázek, jako jsou například rasismus, kulturní rozmanitost nebo sociální nerovnosti v dnešním globálně

propojeném světě. Jednotlivé kapitoly jsou strukturovány tak, že nejprve představují obecné teoretické úvahy týkající se problematiky, na kterou jsou zaměřeny, a poté nabízejí praktické, konkrétní přístupy a doporučení, jak efektivně integrovat primární zdroje do výuky.

Autoři kladou důraz na kritickou analýzu primárních zdrojů, kdy jsou studenti vedeni k tomu, aby se učili klást otázky o původu, záměru a významu poskytnutých materiálů v daném kontextu, což přispívá k rozvoji kritického a analytického myšlení. Rovněž je pozornost věnována kulturnímu porozumění, které pomáhá pochopit různé historické a sociální souvislosti, a demokratickým hodnotám, díky nimž je podporováno aktivní občanství propojením historických a aktuálních témat. Například kapitoly zaměřené na výuku o válce nebo rasismu nabízejí citlivé, ale přitom pragmatické přístupy, jak se těmto ožehavým tématům věnovat, aniž bychom studenty vystavovali nekomfortním situacím či zjednodušovali historická fakta.

Jedním z hlavních přínosů této knihy je její interdisciplinární přístup. Primární zdroje zde nejsou prezentovány pouze jako historické dokumenty a nástroje k osvojení faktických znalostí, ale jako prostředky pro hlubší pochopení kulturních, společenských a historických souvislostí. Za důležité se rovněž považuje zapojení studentů do diskusí, význam projektového vyučování, při kterém jsou studenti vedeni k tomu, aby prostřednictvím práce s primárními zdroji navrhovali řešení aktuálních problémů, a komunitní participace, jelikož některé kapitoly představují modely, jak lze výuku rozšířit za hranice třídy a přenést ji do reálného světa, což může být inspirativní a užitečné zejména pro učitele usilující o to, aby jejich výuka byla více orientována na praktické výsledky.

Silnou stránkou publikace je rovněž opravdu velké množství různých typů primárních zdrojů (např. fotografie, deníky, mapy, audiovizuální materiály), které v kombinaci s již zmiňovanými praktickými příklady a doporučeními otevírají nové možnosti pro interaktivní a kreativní výuku.

Text se zároveň věnuje podpoře vícejazyčných studentů, jejichž mateřským jazykem není angličtina, a těch se speciálními vzdělávacími potřebami, což z něj činí inkluzivní zdroj přizpůsobený rozmanitým vzdělávacím prostředím.

Přestože je kniha bohatá na obsah a nabízí široké spektrum praktických přístupů, některé části mohou být náročné, zejména pro začínající pedagogy. Její rozsáhlý teoretický rámec vyžaduje určité předběžné znalosti a zkušenosti v oblasti práce s primárními zdroji, stejně tak jako porozumění odborné terminologii.

Dalším omezením je geografické zaměření příkladů, které se většinou soustředí na kontext Spojených států amerických. Navzdory tomu, že se kniha snaží o univerzální aplikovatelnost, některé strategie se mohou jevit, právě díky tomuto aspektu, pro jiné vzdělávací systémy méně relevantní. Z tohoto důvodu by tedy mohly být více do hloubky rozpracovány oblasti pokrývající globální perspektivy mimo USA.

Kniha *Teaching With Primary Sources for Cultural Understanding, Civic Mindedness, and Democracy* je komplexním nástrojem pro pedagogy, kteří chtějí inovovat své vý-

ukové metody a podpořit u studentů hlubší porozumění (nejen) kulturním a historickým souvislostem, stejně tak jako rozvoj kritického a analytického myšlení a dalších kompetencí potřebných pro život v současném globálně propojeném světě. Ačkoli kniha má své limity a představuje určité výzvy, její teoretická a praktická hodnota ji činí významným textem pro současnou vzdělávací praxi.

Kontakt:
Mgr. Jakub Čevinka
Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Žižkovo nám. 5, Olomouc
E-mail: jakub.cervinka@upol.cz
ORCID 0009-0005-3139-8984

Mgr. Jakub Červinka vystudoval program Učitelství anglického jazyka pro základní školy na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. V současné době studuje na PdF UP doktorský studijní program Pedagogika a rovněž je zaměstnán jako asistent na pracovišti Ústav cizích jazyků PdF UP. Ve své tvůrčí činnosti se zabývá především didaktickým potenciálem autentických materiálů a jejich využitím v oblasti rozvoje klíčových kompetencí a kritického myšlení.